

Ljubljana, 13. 05. 2020

PREDLOGI DELODAJALSKIH ORGANIZACIJ ZA PKP3

I. Izhodišča za #PKP3 – trg dela:

- **Subvencioniranje skrajšanega delovnega časa**

Ključna izhodišča, ki naj bi jih upošteval zakonodajalec pri pripravi predloga programa oziroma ukrepa subvencioniranega skrajšanega delovnega časa, so:

- ukrep naj bo podprt z zadostnimi finančnimi sredstvi, ki bodo vsem upravičenim gospodarskim subjektom zagotavljala vsaj 6-mesečno trajanje programa in črpanje sredstev za ta namen;
- sredstva programa naj bodo na voljo vsem gospodarskim subjektom, ne glede na dejavnost, ki jo opravljajo;
- pričetek izvajanja ukrepa mora biti zagotovljen vsaj od 1. 6. 2020;
- ukrep naj predvideva kritje dveh stroškov: subvencijo delodajalcu za ohranitev delovnega mesta s skrajšanjem delovnega časa (v smislu oprostitve plačila vseh prispevkov) in nadomestilo delavcu za izpad dohodka (predlagamo nemški model izračuna v višini 60%);
- delovni čas zaposlenega se ne sme skrajšati za več kot polovico delovnih ur (delo se mora opravljati najmanj 20 ur tedensko oz. sorazmerno manj, če je polni delovni čas krajši od 40h);
- ukrep naj ne bo pogojevan s trajanjem delovnega razmerja zaposlenega po prejemu sredstev;
- država naj si prizadeva za zakonsko rešitev, ki ne bo zahtevala posega v pogodbo o zaposlitvi zaposlenega;
- rok za izplačilo nadomestila naj bo čim krajši, npr. 15 dni - takšen rok omogoča, da delodajalcu ni potrebno zalagati sredstev za nadomestilo;
- delavci ohranijo enak obseg pravic iz socialnih zavarovanj;
- administrativno enostaven in pregleden postopek izvedbe.

- **Zakon o minimalni plači**

Predlagamo, da se z interventnim zakonom za obdobje enega leta zamrzne izvajanje Zakona o minimalni plači, v delu, ki ureja določitev (povišanje) minimalne plače za plačilo dela, opravljenega od 1. januarja 2021 dalje. Minimalna plača naj v letu 2021 ostane na višini leta 2020.

- **Regres za letni dopust in odpravnine**

Predlagamo, da se omogoči izplačilo regresa do konca koledarskega leta 2020 ter izplačilo v dveh delih za vse delodajalce. Prav tako naj Republika Slovenija prevzame v obliki subvencije izplačilo regresa za zaposlene v podjetjih, ki jih je epidemija najbolj prizadela (analogna rešitvi, ki ureja prevzem plačila prispevkov delodajalcev s strani države).

Predlagamo tudi možnost izplačila do konca koledarskega leta vezala tudi na izplačilo odpravnin zaradi odpovedi pogodb o zaposlitvi iz poslovnih razlogov.

- **Ureditev dela od doma**

Poenostavitev postopka odreditve dela od doma/drugerega dela v izjemnih okoliščinah (tj. spopadanje s posledicami epidemije). Smiselno podobna ureditev, kot jo omogoča 169. člen ZDR-1, bi se morala podaljšati tudi za čas po epidemiji. Možnost koriščenja tega ukrepa naj bo delodajalcem dana v celotnem času trajanja interventnega zakona (PKP3) in do revizije ureditve dela od doma v ZDR-1, tudi če bo epidemija preklicana, pri čemer naj bo postopek odreditve poenostavljen na naslednji način:

- za odreditev dela od doma/drugerega dela ni potrebno sklepati novih pogodb o zaposlitvi oz. aneksov,
- ni potrebno predhodno obveščanje IRSD,
- poenostavljena evidenca delovnega časa (dnevno poročanje o številu dejansko opravljenih ur, le če so te drugačne od polnega delovnega časa),
- zahtevi po zagotavljanju varnih delovnih razmer se zadosti s tem, da delodajalec da delavcu napotke za zdrave in varne razmere za delo; delavec je dolžan te napotke upoštevati.

- **Upokožitev ob izpolnitvi starostnih pogojev – avtomatska prekinitev pogodbe o zaposlitvi, izenačitev ureditve z javnimi uslužbenci.**

Spremembe ZPIZ v letu 2019 so prinesle dodaten pritisk na ostajanje zaposlenih v zaposlitvi tudi po izpolnitvi starostnih pogojev za upokožitev, pri čemer prihaja do izkoriščanja ureditve s strani zaposlenih.

Pričakujemo izenačitev ureditve v zasebnem sektorju z ureditvijo za javne uslužbence, in sicer da ob izpolnitvi starostnih pogojev za upokožitev avtomatično preneha pogodba o zaposlitvi, delovno razmerje pa se lahko podaljša na podlagi pisnega dogovora med delavcem in delodajalcem.

II. Izhodišča za #PKP3 – finančni elementi

- **Širitev pozavarovanja terjatev na slovenski trg**

Razširitev pozavarovanja terjatev na slovenski trg prek SID banke z ustrezno spremembo zakonodaje z namenom ohranjanja izvozne sposobnosti slovenskega gospodarstva

- **Odkup terjatev**

Uvedba odkupa terjatev oz. vzpostavitev delujočega trga sekundarnih terjatev prek državnih poroštev faktoring družbam ali jamstvenega sklada za zagotovitev ustrezne plačilne discipline.

- **Investicijski sklad za pospešitev investicij**

Predlagamo ustanovitev investicijskega sklada, tudi preko oblike javno-zasebnih partnerstev, ki bo pospešil večje gradbene investicije v Sloveniji ter angažiral domače zasebne vire.

- **Poslovne najemnine**

Povrnitev stroška iz naslova plačevanja najemnin in fiksnih stroškov v kontekstu že predhodno pripravljenih rešitev, ki so primerljive z uveljavljeno avstrijsko rešitvijo.

- **Finančna pomoč najbolj prizadetim panogam**

Finančna pomoč najbolj prizadetim panogam, vsem tistim, ki so bile skladno z vladnim Odlokom o začasni prepovedi ponujanja in prodajanja blaga in storitev potrošnikom v Republiki Sloveniji delno ali v celoti zaprta ter drugim, ki so utrpela nesomerno velik izpad prihodkov. Za te dejavnosti se predlaga podaljšanje ukrepov iz megazakonov vsaj do konca leta.

- **Izenačitev davčne obravnave nagrade za poslovno uspešnost z regresom**

Na izplačano nagrado za poslovno uspešnost se socialni prispevki in dohodnine ne obračunajo do višine povprečne plače.

- **Davčne olajšave za investicije v boju proti COVID-19**

Uvedba davčnih olajšav za vse investicije, ki so posledica ustreznih ukrepov v boju proti epidemiji COVID-19 (digitalizacija poslovanja, ureditev proizvodnih prostorov in poslovalnic v skladu s priporočili NIJZ ipd.)

III. Izhodišča za #PKP3 – sistemski predlogi

- **Oprostitev plačila nadomestil za stavbna zemljišča za leto 2020**

Predlagamo, da se podjetjem, ki so zaradi razglasitve epidemije COVID-19 utrpeli padec poslovanja, oprosti plačilo nadomestila za stavbna zemljišča.

- **Upravljanje z odpadki**

Predlagamo, da se zakonsko uredi sistem upravljanja z nenevarnimi in nevarnimi odpadki tako, da bo sistem tekel nemoteno in da bo dosežena visoka stopnja samozadostnosti pri ravnanju z

odpadki. Obstoječi sistem ravnanja z odpadki je močno odvisen od (tržnih) storitev v tujini tudi zaradi zahtevnega pridobivanja okoljevarstvenih in gradbenih dovoljenj, še posebej na področju odpadkov. Možnosti ravnanja tako z nevarnimi kot nenevarnimi odpadki v tujini so se krčile že pred pojavom krize. Med krizo se je to vprašanje še zaostriло, saj so se države praviloma obrnile vase pri reševanju svojih težav, tudi na tem področju. Obstoječa zakonodaja in izvajanje le te, se osredotoča predvsem na omejitve in prepovedi z veliko odvisnostjo od tujine, kar se izkazuje kot veliko tveganje in je treba odpraviti ovire na področju ravnanja po posameznih tokovih.

- **Oprostitev plačila vodnih povračil in koncesij za leti 2020 in 2021**

Predlagamo oprostitev plačila vodnih povračil in koncesij za leti 2020 in 2021, saj podjetja v turistični dejavnosti napovedujejo posledice epidemije na turizem tudi v letu 2021.

- **Izvedba verižne kompenzacije**

Predlagamo, da se ponovno omogoči izpolnitev davčne obveznosti plačila DDV z izvedbo verižne kompenzacije na podlagi 46. člena Zakona o davčnem postopku – ZdavP-2. S tem se bo podjetjem izboljšalo likvidnostno sliko, saj od plačila vstopnega DDV do dejanskega vračila plačanega DDV pogosto poteče več kot en mesec.